

därefter, och de återfinnas också till allra största delen inom Uppland, några inom angränsande landskap, Södermanland, Västmanland och det norrländska kustlandet¹. Bland de kyrkor, som tillhöra denna grupp, gifves det emellertid några, som sins emellan ega ännu innerligare samband med hvarandra på samma gång de i konstnärligt hänseende stå högst, och det är därför lämpligt att sammanfatta dem till en grupp för sig, som då kommer att utgöra den kärna, från hvilken jag i min redogörelse skall utgå. Då jag kallar den *Kumla-gruppen*², upptar jag en benämning, den där redan förut användts af den författare, som först genom sina forskningar lagt grundvalarne för denna såväl som för flera andra grenar af vår medeltids konsthistoria, nämligen riksantikvariern Hans Hildebrand. En gång för alla får jag här hänvisa till hans afhandling om kyrkomålningar i ärkestiftet från slutet af medeltiden, intagen i denna tidskrifts andra band s. 376—416 (med tillägg i tredje bandet) och samme författares öfversikt *Den kyrkliga konsten under Sveriges medeltid*.

Jag börjar med en kortfattad framställning af dekorationen i allmänhet, därvid närmast afseende den nämnda Kumlagruppen.

Oftast äro målningarna i hvalfven de enda nu synliga, då väggarnes vanligen tyckas hafva lidit mera och sålunda icke kunnat ånyo framdragas under det hvita täcke, hvarmed en ändrad smak eller kyrkligt missriktadt

¹ Då jag i det följande använder adjektivet *uppländsk* för korthetens skull, är det således att fatta såsom en benämning 'a parte potiore'.

² Mot denna benämning kunde invändas, att Kumla kyrka är belägen i Västmanland, medan Uppland är gruppens egentliga hemland, men denna kyrkas målningar äro de äldsta daterade af de hithörande (1482), och tillika känna vi äfven mästarens namn, Albert, om hvilken mera längre fram.